Ninth Report of the Committee on Private Members, Bills and Resolutions

(Presentation)

Mr. DEPUTY SPEAKER (Sri D. Manjunath).—Sir, I present the 9th Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

Mr. SPEAKER.—The report is presented.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಈ ಸಭೆಯು "ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ವಿಧೇಯಕಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯು ಒಂಬತ್ತನೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The quetion is :

"That the Assembly agrees with the 9th Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions".

The motion is adopted.

Mr. SPEAKER.—The Report is agreed to.

Discussion on a Matter of Public importance for Short Duration *re* : Facilities and Expenditure met by the Government on the Congress Exhibition during 1969.

Mr. SPEAKER.—Five hon. Members are parties to this notice. They are Sri S. Sivappa Leader of the Opposition. Sri N. Hutchmasthi Gowda, Sri Channiah, Sri K. H. Patil Sri Vatal Nagaraj. They may raise the discussion. The only point is, it should be finished within 2½ hours. Practically there is agreement between the two sides, The time may be equally divided between them. Shall we close this debate at 6-10 P.M.? Then we will have to take up debate on Demands. The Hon. Minister will reply and then the Demands will be put to vote.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿರುವ ಅತಿ ಜರೂರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೆಂದರೆ ನುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಲತ್ತು, ಸಹಾಯ, ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸರಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ನಡೆಸುವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ತನ್ನ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಏನೊಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಬಂದೊಬಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಂದ ಏನಾದರು ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಆ ಪಹರೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇರ್ಗಾಖೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ಈ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂದರ ಹಿತ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ, ಅದು ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಜನರಿಗೆ ಅನುಮಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳು ಕೂಡ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಯಾರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ? 50 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಾವುಟದ, ಧ್ವಜದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಇರಾಖೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜಾಗವೇ ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೋಗಿ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ನುಭಾಸ್ ನಗರದ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ 99 ವರ್ಷ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿಕೊಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ, ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅವರು ಕಟ್ಟುವ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ, ನೀವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಡಬಾರದು ? ಅವರು ಕಟ್ಟುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನೀವು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಲಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿಯದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀವೇ ವಹಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಖಜಾನೆಗೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಹಣ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರು ಆಕರ್ಷಕರಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೇರ್ ಅಂತ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ, ನೀವೇ ನೇರವಾಗಿ ಅಂತಹ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಪೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನೇಕವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಮಹತ್ವದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನೀವು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪಕ್ಷದ ಸಾಧನೆಗೆ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಏನಿದೆ ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕೆಲಸ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ಇವತ್ತು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ವಿರೋಧ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಾವುಟದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದುಹಟಮಾರಿತನದಿಂದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಪ್ರಬಲವಾದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ರೀತಿ ಅದು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಗೆ ಈಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು 1969ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ರಭಸದಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವನ್ನು ತನ್ನ ಸುಖಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇವತ್ತು ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ಮುಂದೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಈ ಏನ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಆ ಸುಭಾಷ್‌ನಗರ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಏನು ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪಕ್ಷದವರು ಈ ವರ್ಷ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಾಳೆ ವರ್ಷ ಕೈಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಪಕ್ಷದವರು ಈ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಬಾಚರೆಡ್ಡಿ ನಾಗರಾಜ್)

ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಮಾರು 15-16 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಗಿಬ್ಬಿಸಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಜನರ ಕೇಳಿಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು—ಹಾಗೂ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅದರಲ್ಲೂ ಪವಿತ್ರ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಳವಾದ ಆ ಸುಭಾಷ್‌ನಗರದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದುದ್ದು. ಆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೀ ಒಂದು ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಹಂಚುವುದರಿಂದಲೇ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಜನತೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಾಯ ಆ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಆಜ್ಯೆರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮನಿಯರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಏನಿಲ್ಲಾ ಅಂದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಅದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಹಿತಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಕ್ರಮ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು. ಆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ದೇಶದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜನಕ್ಕೂ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದುದ್ದು. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಈ ನಟವರುಗಳಾದರೋ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿಶಾಲಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಟವರುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಮದಾಲಿಯವರು, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರೇಗೌಡ, ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರು ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಐದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ಲೈಸ್ ಥೇರ್ಮನ್ನರೂ ಮತ್ತು ಸ್ಪೇಷಲ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆದ ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ತನ್ನ ಹಿತಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಜನರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದಿನ್ನೂ ಅರಿವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೇನು ಅರ್ಥ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಹಣ ಬಂದರಾಯಿತು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ. ಇವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ವಿನಾ ದೇಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಲು ಇವರು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನಾ ಮುಖ ನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ದರೋಡೆಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ದುರ್ದೈವ. ನಾನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡಲೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಆ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡತುಂಡವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಕೈಗೊಂಬೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ತನ್ನ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಕ್ಷಮ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಐದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಹೋಗು

ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆಂಟಸ್ಥನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೆಂಟಸ್ಥನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕಲಸವಾಡಬೇಕು. ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಖಂಡಿತ ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೆ ಇವರು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೂ—ಒಂದುವೇಳೆ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಆಡ್ವರ್ಟೈಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಬರೋಧ್ಪಂಧನದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಿಗೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಪರಾಧ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಅದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ—ಅದನ್ನೊಂದು ಮಾರಮ್ಮನ ಜಾತ್ರೆ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಸೋತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾರು ಭತ್ಯ, ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಗುಲುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದು ನಮಗಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 8–10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಅದು ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಗೆ ನಂತರ್ಪಣೆಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾವ ಜನರೆಂದರೆ, ಯಾರು ಇವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ? ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಹಣ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಇವರು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಎಂಬುವರು.....

4–00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಭಾಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

Hon'ble Member should not mention the names or make allegations against any person who is not present in the House.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರೇ, ಅಥವಾ ದೇವರೇ ! ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರು ಅಂದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಿರುವವರು. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ದುಡಿದಿದ್ದೀರಾ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೆಸರು ಮೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆಷ್ಟೆಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ —ಅದನ್ನು ಪುತ್ತೆ ಮೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ನೀನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀಯೇ ? ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯೋ, ಬಳೇಪೇಟೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಅವರ ನಡತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರೂಲ್ಸನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ, ಅವರು ಮೊದಲು ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ನಿಯಮವನ್ನು ಅವರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೇಕಾದವರು. ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದುಡ್ಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿದು ಅಲ್ಲ. ಯಾರಪ್ಪನ ಮನೆ ಆಸ್ತಿ? ದುಡ್ಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಜಾ ಮಾಡಲಿ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು. ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಜನರೂ ಸಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದತಕ್ಷಣ, ನೀನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೋ! ನಾನು ಅಂತಹವರಿಗೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri K. H. SRINIVAS.—On a p int of Order. Personal charges are made. I expect a ruling from the Chair in this behalf.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದುರ್ಯೋಧನ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವೇಷ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬಹುದು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಯಾರು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಇಲ್ಲವೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಅಂಜನಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ ಅವರು 'ಓಹೋ' ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಹೇಳಿ ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಸಬಾರದು?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೌರವವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರಿಗೆ ನಾನು, ಅವರು ಸ್ನೇಹಿತರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ 5 ಘಂಟೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವು ಕರಾವಿದರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ನಾಟಕ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ನೀವು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ನೀವೇನಾದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಖಾರ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ ಅದಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಿ. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಕ್ಷೆಯಿಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಬಹಳ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು. ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು—ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಏನಹ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ—ಈ ದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಮೊದಲನೆ ಸಾರಿ ಸರಿಯೇ, ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ತರಹ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ತತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ? ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು 99 ವರ್ಷ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ! ಇದು ಒಂದು ತತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎರಡನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸಹ ನಾವು ಇದನ್ನು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ತರಹ ಒಂದು 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇವೊತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೀಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ! ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುಪ್ತಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 2,500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ 10 ಸಾವಿರದ ತನಕ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಲೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಂತರ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಾರ್ಜ್ ಟೌನ್ಸ್ ಕಟ್ಟಡ ಕೂಡ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಅವರು ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಅವರದ್ದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಆ ತರಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ.ಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಾಗವಾನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಒಂದು ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ 125 ರೂಪಾಯಿ ತರಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೆರ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ! ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತದ್ದು ತಪ್ಪು. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡೀಲ್ ಏನಿದೆ, ಇದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮೋಸ, ವಂಚನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಜನಗಳ ದುಡ್ಡನ್ನು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರಗೌಡರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇವರು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾಧಾರಣ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು, ಅಲ್ಲಿನ ಒಳಜಗಳಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಂದಂತವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಅಂದರೆ 10 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರದಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇದರಿಂದ ಹಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪುನಃ ಬೆಲೆ, ಟಿಕೆಟ್ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಗ್ರೌಂಡ್ ರೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ವರಮಾನವೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತತ್ವ ಇದೆಯೇ? ನೀವು ಏನಾದರೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ, ಅಥವಾ ಅನಾಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ? ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅನಾಥಾಲಯಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆಡಳಿತದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೈಸ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಜನ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಾಯಕರು, ಕಮಿಶನ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ? ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸತ್ಯವಂತರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂಥವರು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಈ ತರಹ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ತರಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರ್ಯಾರು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೊಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ, ಏನ್ರಿ, ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೇ, ನಾಳೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ದೇಶ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಸೋಲುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಸೋಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು.

ಮೊನ್ನೆ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತರಂಗ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ರಾಜಕೀಯಧೋರಣೆ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿ, ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಅನ್ನು ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನಲ್ಲೇ ಯಾರಾದರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೇರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗವನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವ್ಯಾಪಾರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೇರಿಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ

ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಅವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರು ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿ, ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವುದು ಖಂಡನೀಯ. ಸುಭಾಷ್‌ನಗರದ ಮೈದಾನವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಪ್ರಬಲ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚ್ಚೆ),—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವೇಳೆ ಇದು ರಾಜಧಾಯಕವಾದ ವ್ಯತ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಯವರು ನೇರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಸುಮಾರು 8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟಾಲುಗಳಿಂದ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಟಾಲುಗಳಿಂದ 1 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ $1\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಗೇಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಟ್ಟು $6\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಹೋದ ವರ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಾಮರಾಜರ ಜುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಕಾರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪೇಷ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಗೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ಜುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀನನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. $6\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ $3\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ, ಗೇಟ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್‌ನಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಅಡ್ವರ್ಟೈಜ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ $\frac{3}{4}$ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು $3\frac{1}{4}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಜುನಾವಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಮರಾಜರ ಜುನಾವಣೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಒಂದನೆಯದು ಗ್ರೌಂಡ್‌ರೆಂಟನ್ನು ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚದುರ ಅಡಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನಗಳನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಖಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದ ಮೈದಾನವನ್ನು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರೀಕರ ವಿರೋಧ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಹಿನ್ನಲೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫ್ಲಾಗ್ ಹಾರಿಸಿ ಆ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಝಂಡಾಮೈದಾನ ಎಂದು ಕರೆದು ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಿಕರಾದ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸರ ಹೆಸರು ಇಡರಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತೆಯ ವಿರೋಧ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರೀಕರ ಸೌಲಭ್ಯ ಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾವ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತಾ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಕಚ್ಚಪ್ಲಾನು. ಆ ಪ್ಲಾನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರೌಂಡ್ ಫ್ಲೋರಿನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ರಾರಿನ್ಯಾಷ್ಟಿಂಡ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಫಸ್ಟ್ ಫ್ಲೋರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೊಟೇಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. 2 ಮತ್ತು 3 ನೇ ಫ್ಲೋರಿನಲ್ಲಿ ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು 5-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪ್ಲಾನು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಫಸ್ಟ್ ಫ್ಲೋರಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ಲಾನೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಕೂಡದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಎಂಟರ್‌ಟೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅಡ್ವರ್ಟೈಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ 3½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟೆ: ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅದರಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದ ವರ್ಷವಾದ ಈ ವರ್ಷ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತ ನಾನು ವಿರೋಧವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಧಿವ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಗಾಂಧೀ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಮಯವಾದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೃಢವಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವಗಳೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಧ್ಯೇಯ ಎಂದು ಪೊದಲು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಜಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು, ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Mr. Speaker, Sir, there are two issues involved in this. One is about the desirability of a political organisation running an exhibition and another is the disposal of the land belonging to Government for a political party along with procedure adopted for this. I am very greatly surprised at the stand taken by the Government in its reply the other day when this question came up before the Assembly. Exhibiton by itself, Sir, is very good. It is necessary to educate the people. If the Government is really serious about educating the people, it is desirable that exhibitions take place in the areas outside Bangalore in various parts of the State where the bulk of the people live and who are to be benefited by these exhibitions. The object of running exhibition in Bangalore apart from having a little educative value, is to create some evening stroll for the people of

Bangalore. My friend read out the economics of running an exhibition. I am not so much bothered about that.

All that I am bothered is whether this land in Subashnagar should be disposed of for a particular purpose and to what extent it is desirable and if so, how it should be dispossed of. The other day, the Minister for Parliamentary Affairs appears to have made an assurance to this House that he would consult the leaders of the Opposition and then take a decision. Nothing could be more fantastic than this. The disposal of Government property is an executive function and there are rules and procedure prescribed for the disposal of such property and the Government if it thinks right and desirable to dispose of the property, all that is required is that they must adopt the procedure prescribed and dispose it of straightaway. If the Memberes on this side or on the other side, feel aggrieved about it, it is for them to question the *bona fides* and question the procedure and all that kind of things.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

Nowhere do I hear being said that Government will consult the Members of any party or the Leader of the Opposition party in the matter of exercising the executive duty vested in them. This opens up the floodgates. I am warning the Government. No function of Government will become possible if a precedent of this kind is established. Today it may be that Sri Veerendra Patil is the Chief Minister and so people on his side may take pride that they have humbled him and they have to be consulted to do this executive job ; tomorrow if Sri S. Sivappa becomes the Chief Minister, the same precedent will be quoted and he should have to consult the Opposition for every executive action.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—It shall not be quoted as precedent in future for any other action. That is what the Hon. Chief Minister has stated.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—He might have said that. But will that have any value ? It may be with the best of intentions he might have said it. I say that it is a sad statement, a most undesirable statement and a statement, I say with very great respect, made to suit expediency. When Governments are in trouble, the Government makes any statement which comes up uppermost in their mind just to get over the difficulty. Unfortunately, it has become the order of the day. The Government must function as a Government and not as an organisation to suit expediency. You must bear the brunt of it. If the disposal of the land is necessary and if it is desirable and if you think it is correct and in accordance with procedure, you must do it and take the consequences. Otherwise don't do it and take the consequences also. But yesterday you made that statement. I wish the Chief Minister and the Minister for Parliamentary Affairs withdraw it. If the Government are to be guided by pressure tactics and *galata*, I would make a big *galata*.

Sri B. P. GANGADHAR.—The representatives duly elected by the people have been persuading the Government not to give this land on a lease for 99 years.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is a dangerous attitude and a dangerous approach.

Sri B. P. GANGADHAR.—Of course representations have been made and it has been conceded by the Government. They have considered the wishes of the Opposition and they want to give due weight to it.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The Government should not act according to the wishes of others.

Sri T. R. SHAMANNA.—That is a dictatorial attitude.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to be called a dictator if I am going to respect the rule of law. It is democracy based on rule of law and rule of procedure..

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—I would like to give correct information. Both sides have been discussing over the issue of lease of Subashnagar. But that has already been decided in 1967 and that order is with Mr. Shankara Gowda. Now, discussion is done for the sake of discussion. There is a ruling given by Sri Ananthashayanam Iyengar that when a controversial subject comes up, the Speaker himself had to get file and examine it and if he is convinced he should report to the House. If Mr. Shankara Gowda were to be here, I would have called upon him to make a statement. I am sure in 1967 after general elections, during Sri Nijalingappa's Cabinet, decision has been taken and land has been granted to Congress organisation.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಭಾಷ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಲು ಆ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಕೇಳಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಗಳು ಆದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ಇದರ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Government has already disposed of and if there is a Government Order to this effect, they will have to face the music and that is a different matter. As per the Statement made on behalf of the Government yesterday, the land has not been disposed of. I think it is true and I stand by it. Secondly, I am not justifying the giving of Subhash Nagar grounds for this purpose to the Congress Organisation. It is a matter which has got to be considered on merits and rules and procedure have to be observed. I am not disbelieving the statement made by the Minister for Parliamentary Affairs that it will be done following all the procedure.

Sri B. P. GANGADHAR.—How a State Government could give an assurance that the ground will be disposed of for 99 years? This is what

we have come to know as per the replies given on the floor of this House. The attitude of the State Government appears to be very lenient towards its Organisation. This is a State matter and they cannot give this bit of land to their organisation at this nominal rate. Just because the Organisation is holding exhibitions all these years on that ground, the land cannot be given. Are we not entitled to ask the Government not to give that land to its orgranisation? Are we not entitled to do that?

Sri H.M. CHANNABASAPPA.—You are entitled to do that. But I have heard from the other side saying that they are also interested in the State matters. That is my stand here.

Sri S. SIVAPPA.—That is a dictator's stand.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—As an executive, they will have to follow rule of law. There are certain principles to be adopted by the Executive. Of course due consideration should be given to the opinions and suggestions of the Legislators. I am sorry I cannot accept your argument. But here all aspects of the question have to be examined. Can anybody say that it should be according to my decision and should not be done according to rules? But it is for us to vote it down. In Sharavathi, about Rs. 180 crores have been wasted. We have been pressing all along that an enquiry should be held. Can I ask whenever you give a contract, you must consult me? It is impossible and this cannot be done in an administration. The question of disposing of Subhas Nagar, according to Government statement, is not finalised and the land has not been given over. Even if it is given, the order could be reversed. What are the procedures that are laid down in the statute for the disposal of Government properties? Have you observed these procedures? If you have not done it, I will charge-sheet you.

Sri K. PUTTASWAMY.—You are entitled to do that before this House.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will charge-sheet you even in the Court of law. Can any illegal action become legal in consultation with the Opposition or *vice versa?* Can it become a legal action if it is in collusion with the Opposition? Such action cannot be legalised. If you do this, it is nothing but purchasing the Opposition. I said this is a dangerous thing you have started nowadays. Please avoid these tactics, be firm in your decisions, stick to your decisions and let your decisions be according to rule of law. If there is any deviation you are bound to meet the consequences and you will have to be condemned. The Government cannot function in any manner it wants. The whole difficulty arises when the rule of law is not respected. There will be no difficulty at all if all the rules and regulations are followed. If anything goes wrong you will have to face the music not only in this case but also in other cases. Do things courageously and selflessly in accordance with the rule of law. Therefore I would appeal to Government, even though there is an assurance that opposition will be consulted, it cannot be a

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

precedent. But anyhow you have given a word in this House. There are rules for disposal of lands. You will have to abide by that. No question of political parties should come in here. This is a matter you will have to consider very carefully because these are days when every political party has a right to ask for it. Who knows the Congress Party may cease to function ; so also the other parties or they may exist for even for 100 years. Nobody knows about their future. Therefore. you must be very careful in dealing with such things. Adoption of rules will only save you.

Firstly, I am opposed to the disposal of that place ; Subhas Nagar is an area which is required for public meetings and lung space. You can give them for temporary purposes on a temporary basis. But if it is to be disposed of on a permanent basis, whether it is exhibition or anything else, it is a matter which has got to be considered in the light of the various inconveniences that may be caused to the citizens of Bangalore City and after having considered all these things, if you still feel that it can be disposed of, then you have to apply the rule of law. You may dispose it of by tenders, you may sell it by public auction, or in any manner prescribed by law. If the Congress Party is prepared to pay the highest amount, give it to Congress ; if the SSP or PSP can pay that money, give to that party ; or if any individual is prepared to pay that much amount, give it. Therefore I would like to suggest that there must be a procedure. You may consult anybody you want. You may consult Mr. Gangadhar ; consult me if you care to ; you consult all these friends on your side ; but ultimately decision is yours. But this method of saying that I consulted you before committing the murder, would not stand the test. You cannot commit the Opposition merely on the ground that you have consulted the Opposition Leaders including me and say : 'well I have consulted the Opposition'. You may purchase me, you may purchase Sri Gopala Gowda and purchase so many others. That is what is happening everywhere. Therefore, this will lead to a lot of demoralisation in this country.

With these few words, I would suggest that Government should not take this attitude which is incorrect and a decision which is illegal and improper in a democratic set up. You may consult and obtain a consensus and then take a decision. But do not do it because it is prescribed here.

With these few words, I say that this kind of an assurance by the Chief Minister will only have the effect of opening the floodgates for executive action and it is not a healthy trend. They should not give any quarter to it. This kind of a thing will repeat itself, if you start it today.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ನನ್ನು ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಯಾವ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಔಚಿತ್ಯ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಪೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಬಹುದು ಅವುಗಳ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಫ ಆಗಬಹುದು, ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಬಹುದು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಂಕಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನುಚಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಈವೊತ್ತು 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಭವಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಬಹುದು ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಆ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾಗಿ ದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾ ಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾವನೀರ್‌ಗೆ ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವನೀರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕೆ ವರದಿ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರೊಳಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾವನೀರಿಗೆ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇದು ಒಂದಕ್ಕೇ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ದೈನಂದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾವನೀರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಜಾಹೀರಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ 10% ಷೇರು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಕೊಡುವಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಈವೊತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದರೆ 50 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸತತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೋ ಅದರಂತೆ ಈ ಸಾವನೀರ್‌ನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಕೇವಲ 10 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿನ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಬಕ್ಷೀಸ್ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾ ಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದೇ ನುಭಾಸ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ರುವ ಹಿರಣ್ಯಯ್ಯ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಥಿಯೇಟರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ? ಅನೇಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಾಭ ಬರು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂ ಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ.

5-00 P.M.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು 1969ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಂತೆ ಜನರ ವಿಶೇಷ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ 1946ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು. 1958ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಅವರೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಅಂದಿನಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಂದೋಳನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿರಬೇಕು, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವವನಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಲೇ ಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 30 ಕೋಟಿ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಬಲವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಸಬನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸುವಂಥ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ! ಖಾಸಗಿಯವರು ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಭವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ರಾಭವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದಲ್ಲ. ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ ಮಿತ್ರಮಂಡಳಿಗೆ ರಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಾಟಕ ಆಡಲು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಘೋರ ಅನ್ಯಾಯವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ, ದಕ್ಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾರೋಪವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂಥ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂಥ, ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂಥ ಸಲಕಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನವಭಾಸ್ ನಗರದಂಥ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆರೋಪ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಈವೊತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲ. 1946ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮುಂಚಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಫೇವರ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ 99 ವರ್ಷ ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯ ಬರುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹತ್ತಿರ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ವಿರೋಧ

ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಅವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಭಾವನೆಯೇನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಿಯರಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ— If the Government makes a commitment that it will consult the Opposition while taking executive action, it will open flood-gates and make the function of Government impossible. ಇದು ಅವರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಮೇಲೆ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸರಕಾರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು, ಆಡಳಿತದ ಅನುಭವವಿರುವವರನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಏನೇ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಆದರ ನಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿ ಮುಂದು ವರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದರೆ, ಆಗ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರಕಾರ ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂಬೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಲತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರಿ ಇರಾಖೆ ಕೆಲಸಗಳ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಔಚಿತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಪಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before permitting another Member to speak, I shall place before the House the statistics of the time taken on this debate. As many as 5 Members of the Oppsition have so far spoken and they have taken 80 minutes. This debate will have to close by 6-10 P.M. I want to know from the Government what time they will take for reply?

Sri VEERENDRA PATIL.—About 45 minutes to one hour.

Sri K. PUTTASWAMY.—May I know what time the Members on behalf of the Congress Party have taken?

Mr. SPEAKER.—Only 20 minutes have been taken.

Sri K. PUTTASWAMY.—If it is only 20 minutes, we have to take 55 minutes.

Sri VEERENDRA PATIL.—I am entitled to 55 minutes for reply.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಮಗೆ ಒಂದೂಕಾಲು ಗಂಟೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದೂಕಾಲು ಗಂಟೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Of course, there are 55 minutes at the disposal of the Congress Party. We can permit another one or two Members and each Member may take ten minutes. So the Hon. Chief Minister will commence his reply at 5-35 P.M. Now Sri Gopala Gowda will speak.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುದಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು 99 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಥವ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ನಾವು ಈ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಹರ್ಜಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಾಗರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರು—ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ — ಅವರನ್ನು ನಾನು ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ — ಹಾಲ ಹನುಳೆ. ಅವರು 1966 ಅಥವ 67 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಡುನಾವಣೆಗೆ ಸೇರಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು 1942 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಎಂಬ ಚಳವಳಿಯನ್ನೇನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದೆ.

6-8 ತಿಂಗಳ ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ಯುವಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. 1948ರಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೆ ಬಂದು ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಷದ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು 1946-47ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯ, ಆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವತ್ತು ಇದ್ದದ್ದು ಏನು ? ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸ್ವಸಹಾಯ, ಸ್ವಧರ್ಮ, ಸ್ವದೇಶಿ ಅಂಥ ಹೇಳಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಏನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕು ಅನ್ನುವಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವತ್ತು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಖಾದಿ ಜೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ನೂಲು ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅಶ್ವತ್ಥಮ್ಮನವರು–"ಅಕ್ಕ ತಕಲ ಇದೇ, ಪರಮಪಾವನವೂ" ಎಂದು ಹಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಹಾಡಿನುವುವಕ್ಕೆ ಆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದರು—ಖಾದಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗ—ಖಾದಿಯೇ ಪರಮ ಪಾವನ ಅಂತ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ? ಸಾಗರದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಆಯಿತು ನನಗೆ. ಅವರು ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳು, ತರುಣರು, ಎಂ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಓದಿದ್ದಾರೆ, ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತರು, ತುಂಬಾ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆನ್ನಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಅವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೂಡ ಹೌದು, ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ "ಬಲಿಗೆ ಎಂದೇ ತಂದ ಕರುತಾ ಬಲ್ಲುದೇ ತನ್ನ ಕೊಲ್ಲುವದು ಎಂಬುದನು" ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಾನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಜೆ ಆದು ಹಸಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಪಾಪ. ಹಾಗೆ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಮೂದಲಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳುವ ಅಂಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್

ಜನ್ನಬನಪ್ಪನವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವರೇ. ಅವರು ಆದಳಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವವರು, ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ? ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ರೂರ್ ಆಫ್ ರಾ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಶಿವಪ್ಪ ನವರಿಗೆ ಅದರ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿಯದೆ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು, ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು ಅವರಿಗೇನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದರು, ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗರದ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜನ್ನಬನಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದರು, ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದೇ; ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಮಾತನಾಡೋಣ. ಇದು ಮಾತಿನ ಮನೆಯೇ; ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಬಂದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದೆ, ಆಯವ್ಯಯದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುಬೇಕು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರ ಈ ಮನೆಗೂ ಇದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತತ್ವ ಇದೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:— "ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ತಾರ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು" ಈ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಆದಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಂಚುವುದು ಅವಶ್ಯವಲ್ಲ. ಏನು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ನಮಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಟೆಲಫೋನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು,—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ–ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಅವರು ಹಿಂದಲಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಇದ್ದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ನೂರು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್‌ನ್ನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯ ನೋಟೆನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು ಅದು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಶೇಷಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾಗಲೇ 90 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು, ಅವರು ಫ್ಲೋರ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸತ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಟುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಔಷಧಿ ಸಿಹಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಹಿ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ ಒಳಗೆ ಬಹಳ ಕಹಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸತ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಹಿಯೇ, ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಳಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರಿಯಂ ವದಾ ಎಂದು. ಒಂದು ದೇವರಿಗೆ ಗುರಾಬಿ ಹೂವು ಪ್ರಿಯ, ಇನ್ನೊಂದು ದೇವರಿಗೆ—ಮಾರಮ್ಮನಿಗೆ ಕೋಣ ಪ್ರಿಯ, ರಕ್ತ ಪ್ರಿಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾವುದು ಪ್ರಿಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಿಯಂ ವದಾ, ಸತ್ಯಂ ವದಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು, ನಾವು ಸತ್ಯ ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪ್ರಿಯವಾದರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಾಗರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ಯೆಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಇದೆ. ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಾರೇಜು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೂ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬಂತು ಅಂತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

5-30 P.M.

ಆ ಸಾಗರದಲ್ಲೆ ಒಬ್ಬರು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಟಿ. ಬಿ. ಎದುರು ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕೆ ಜಾಗ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ? ಆ ಮಾತುಗಳು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆ ಬಂಗಲೆಯ ಎದುರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾನಗೀ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಸುಮಾರು 1946ರ ರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಣದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗಾದ ನಷ್ಟವೇನು, ಇಷ್ಟೇಕೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವೀ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಗಹನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ ನಾನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹರಣಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸ್ಥಳಾಭಾವ ಇರುವಾಗ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಉಲ್ಬಣ ಸ್ಥಿತಿಗೇರುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೋಟ್ಯಾನು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಬಹಳ ಆಯಕಟ್ಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆ ನುಭಾಷ್ ನಗರ ಮೈದಾನವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ—ತಪ್ಪೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೀಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿವಾಗಿ ಆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೇನೂ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ 99 ವರ್ಷದ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನುಚಿತವಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾಳೆಯಾರೋ—ನಾವು ಯಾರೋ ? ಇನ್ನು ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ—ಯಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವಾಗ ಇನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಪಾಡೇನು ? ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಹುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಗೆ ಆಗಲೆ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಆದವು. ಆದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯು ಕೊಲೆಯಾದ್ದು 1948ರಲ್ಲ; ಅದು ಶುಕ್ರವಾರ. ಈ ದಿವಸ ಗುರುವಾರ, ಬೆಳಕರೆದರೆ ಮತ್ತೆ ಶುಕ್ರವಾರ. ಆದರೆ ಆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಇದ್ದಾರೇನು ? ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಫೋಟೋ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಪಕ್ಷದವರು. ಆ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ? ಹೆಸರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಳಿಗೆಗಳು—ಅವುಗಳ ಆದಾಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ. ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಆ ಕಾಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖಾನಗೀ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ನಡೆಸಿದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಳಿಸರಾಗಿದ್ದ ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟುಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದರು—ಎಂದು ಯಾರೋ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಆ ಸಂಪಾದಕ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಆತನ ಮೇಲೆ ಮಾನನಷ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪು ಸಾಬೀತಾದ್ದರಿಂದ

ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಬಹುದು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅಪರಾಧವೆಂದು ರುಜುವಾತಾದ ಮೇಲೆ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಆತ ಕೇವಲ 200 ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟ್ ತಗಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾರೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಇದು ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಆ ಬನಪ್ಪಾ ಪಾರ್ಕು ಇದ್ದದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ? ಆ ಚಿಕ್ಕರಾಯ್‌ಬಾಗ್ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ? ಯಾರಾದರೂ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪಾರುಪತ್ಯ ಇದೇನೇನು! ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ತಿಳಿದು, ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೈಲೇ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ನಾವೇನು ಮಾಡಿದರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇವರು 99 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಲೀಜಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೇ? ಅದರಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ? ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮದೇ ಅದಂಥ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು 99 ವರ್ಷಗಳೇಕೆ 999 ವರ್ಷಗಳೆಂತಲೇ ಮಾಡಿ ಅಂದರು.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. 99 ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅದು ಅಷ್ಟು ತೀರಾ ಕಡಮೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ 999 ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಲೀಜ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಲೀಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಸಾಹತ. ಈ ವಿಚಾರ ಹಾಗಿರಲಿ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್‌ರವರು ಬೇರೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ಗಾಬರಿ ಆಗುವಂಥ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕ್ವಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಎತ್ತ ಎನ್ನುವುದೊಂದೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲಾ, ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ಬಾಬಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೋ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೂ ನಿರ್ಧರವಾಗದಂಥ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೇರನ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತ ಏನೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ—ಗಂಡು ಆತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಧೀರ ಎದೆಗಾರ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಾಖೆಯ (ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ) ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಒಳಗೆ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ ಯೂ ಪ್ಲೀಸ್ ಗೆಟೌಟ್ ಎಂತ ಫೇಳುವಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯುಂದ ಆತ ಆ ಫೇರನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈ ಜೂಜು, ರಾಟರಿ ಸಟ್ಟಾ ಷೇರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ನನಗೇನಿದ್ದರೂ ಬೋಧಪ್ರದವಾದ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಎಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಲಿ. ಬಡಜನಗಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸಾಯಲಿ. (ನಗು). ನಾವು ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮೂರು ಕಾಸು, ಅರ್ಥಾಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೊಂಬೆ ಹೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರ ನೋಡು ಆ ಚಿತ್ರ ನೋಡು, ರಾಜನನ್ನು ನೋಡು, ಆ ರಾಣಿಯನ್ನು ನೋಡು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಬೊಂಬೆ ಹೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತೋರಿಸುತಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಸಹ ತೋರಿಸಿ. ಜನರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ತೋರಿಸಿ. ಆದರೆ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ಕ್ವಾಲುಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದಲ್ಲ, ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಶಾಶ್ವತವಾದಂಥ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು, ಬೋಧಪ್ರದವಾದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು, ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ನರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶರಯ್ಯನವರಂತಹ ಮ್ಯೂಜಿಯಂ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಆಗಿದೆಯೆಂದಾಗಬಾರದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆಯಿತು. ಅವರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಜನತೆಯದಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಂಡಗೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೇನೂ ಹೊಟ್ಟೇಕಿಚ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಏನೆಂದು ಕರೆಯೋಣ? ನಿಮ್ಮ ಈ ಕುಟಿಲ ನೀತಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ನೀವು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದೇ? ನೀವು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸ್ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಲಘುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಕೆಟ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆ ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಗೋಯಂಕಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದಾಗ್ಲಿ, ಹಿಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಯೂ ತಪ್ಪಿನ ಸರಪಳಿಯಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು! ಒಂದು ಕಡೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡುವುದು. ಅದು ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಹಳ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ. ನೀವು ಪುಣ್ಯವಂತರು. 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀರಿ. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೇಣು ಹಾಕುವಾಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಸಹೃದಯವಂತ. ಬೇಲೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದಂಥ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ವಂಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಚಾಣಿಕ್ಯತಂತ್ರ ಮಾಡುವವ ನಾನಲ್ಲ. ನೀವೂ ಮನುಷ್ಯರೆ, ನಾವೂ ಮನುಷ್ಯರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಹೂಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕುರಿ ಕಾಯುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕಂಬಳಿ ನೇಯುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನೂ ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ನೀತಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ. ಅದು ಬೋಧಕವಾಗಿರಲಿ, ಮನರಂಜನೆ ಇರಲಿ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಂತಿರಲಿ. ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಇರುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಎರಡಾಣೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನೋಡಲು. ಅದು ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿರಲಿ, ಚೆಲುವಿಕೆನ್ ಇರಲಿ. ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದವರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಯಾಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿ. ಜನತೆಯ ಹಣ ಈ ಬಡ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೀಳಲಿ. ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಲಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯದೇ ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗೋಣ. ನೀವೂ ಹೋಗಿ, ಜನತೆಯೂ ಹೋಗಲಿ. ನೋಡಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹುಣಸೂರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲರುವವರೂ ನೋಡಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆ, ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಸಂತೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸಂತೆ ದೇಶ, ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳ ಬೇಧಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೇರ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸ್ಟಾಲ್ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರೋ ಹಾಗೆ ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತೀರಿ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1969ನೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವೇ, ಅನುಚಿತವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಏನೂ ತೋಚದು. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಎರ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಕಾಲ ಬಹಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸದ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ನಾಗರ್ ಅವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಅವರೇ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತಾಗುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವಾಗಿ...

Sri VEERENDRA PATIL.- I am not yielding, Sir, because I must have my say. I am only appealing to the hon'ble Chair.

ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು, ಯಾವ್ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಕಟುಟುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ನೋವಾಗುವಂತೆ, ಕೊನೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಚನ್ನಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಯಾವರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಲು ಸಹನೆ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಶನರ್ ಫ್ಯಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಿಜವಾದ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನು ? ಯಾರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೆ. ಇವತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನ್ಯಾಷನರ್ ಫೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾರ್ನರ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಯದಿಂದ ತಕರಾರು ಇದೆ. ಮಿಲಟರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾಟ್ ಎಂದೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾಟ್ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂರವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಒಂದು ನಿಖಾರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಗದವೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅವರದ್ದು ಇವರದ್ದು ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ನಾಶನರ್ ಫ್ಯಾರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನೀವು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಇದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ನೋಟೀಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ರೂಲ್ 59 ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೋಷನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> "to raise a discussion on the facilities accorded to, and expenditure incurred by Government on the Congress Exhibition organised by the M.P.C.C. for the year 1969 at Subhas Nagar, Bangalore"

ಅಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವಂತದ್ದು 1969ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ

(SRI VEERENDRA PATIL)

ದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ. ಎರಡನೆಯದು ವಿಚಾರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಬದಲು ನೀವೇ ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಮೂರನೆಯದು ವಿಚಾರ ನೀವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಂಬುದು. ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದುವು. ಇದನ್ನು 99 ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಲೀಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಭಾಷ್ ನಗರದಲ್ಲಿ 99 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೋ, ಅನುಚಿತವೂ ಯಾವುದೂ ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ ಡೆಂಜರಸ್ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಅನುಭವಿಕರು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳು ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಡೆಯುತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಶನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾವಾಗಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಶನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಜನರ ಅವಾಂತರ, ಕಳವಳ, ಸಂಕಟ ಎರ್ನಾ ಇದ್ದಾಗ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹೊಸತಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಸಿಡಿಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹಿಂದೆಯೂ ಮಾಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಏನಾದರು ಅಂತಹ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಹೊರತು ಯಾರಾದರೂ ಬೇರೆಯವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ಇದರಿಂದ ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಏನು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೊ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜನರಿಗೂ ಲೂಟಿ ಮಾಡಲು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಹೊಸತಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಉಪ್ಪವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ 1946ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಹೀಗೆ ಲಪಟಾಯಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಏನೆಂದರೆ, 1946ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಚೈನೀಸ್ ಅಗ್ರೆಷನ್ ಆದಾಗ ನಿಂತು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇದೊಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಈ ರೀತಿ ಬರುತಾ ಇರುವುದು. ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಆದ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಬೇಡಿ, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸುಭಾಸ್‌ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಮೈದಾನವನ್ನು 99 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಲೀಸ್ ಕೊಡ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೂ ಬಂದಿರುವುದು ಈಗಲೇ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—99 ವರ್ಷ ಲೀಸ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

6-00 P. M.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ, ನಾಲಗೆಯುಲ್ಲಿ ನುಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಂತೆ ನಾನು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ವಿಷಯ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸುಮಾರು 23 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಇದು ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಗ್ರೌಂಡ್ ರೆಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಸ್ಟಾಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅಡ್ವರ್ಟೈಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯುಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಎಲಿಸಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದು, ಎನ್ನುವಂಥ ಸ್ವರ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಚನ್ನಯ್ಯ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಬಲವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಅದು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆದರುವವರು, ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೆದರುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1946ನೇ ಇಸವಿಯುಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನುಬಾನ್ ನಗರ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಬಗ್ಗೆ, ಇದರ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಅನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗೇ ಸ್ಟೇಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮರ್ಯಾದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡಿನ್ಸರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಪಾರ್ಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ನಂಬರು ಅವನು, ಪ್ರೆಸಿಡಿನ್ಸರು ಎರಡನೆಯ ನಂಬರ್.

Sri S. SIVAPPA.—Now you are coming to the point. You want to equate State with the Government.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ನಿಗೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅನೇಕ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳವರು ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕ್ಯಾಟಲ್ ಫೇರ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಿಬಿಸಿರುವ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಮಹತ್ವ ನೋಡಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ಸಲ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರೇಡ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಅಗ್ರಿಕಲಚರಲ್ ಫೇರ್ ಜಯಪುರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗಾಂಧಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಫೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಮಹತ್ವ ನೋಡಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಅರಿತುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಸಾವನಿಯರ್, ಜನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಏನು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿದೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವ, ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಅಭಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮುಖಾಂತರ ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 16–18 ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿಯವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಪ್ರಾಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮೊದಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಗೇ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗಿನ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಾವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಶುಲ್ಕವಹಿಸಿದ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1946ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಮುಖರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಮೇ ತಿಂಗಳು 14 ರಂದು ನೆರವೇರಿಸಿದಾಗ, ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರ ಇದು. ಇದು ಸಾವನೀಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. (ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವನೀಯರ್‌ನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಭೆಗೆ ತೋರಿಸಿದರು.)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಎರಡು ಲಕ್ಷದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—ಈ ಪುನರುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆಗ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—1958ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

(ಗಲಾಟೆ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನಿಸಾಪವರೆಗೂ ನಾವು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಚುಬ್ಬು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೇರೆಯವರು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ 1958ನೇ ಮೇ 14ರಂದು ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

(ಗದ್ದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಸರ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—311ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಗದ್ದಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್;—ಮೊದಲು ಆ ಕಡೆಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ :

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ಆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ, ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಂತರ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಕಾಯಂ ಕಟ್ಟಡದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಈಗ ಓದುತ್ತೇನೆ.

1958ನೇ ಮೇ 14 ರಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ :

"ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ಮಹಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಪ್ರದವಾದ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಉತ್ಸವ ಪುನರಂಜನೆ ಒದಗಿಸಲು ಈ ಬಗೆಯ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಒಂದಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಇದರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಶಾಶ್ವತವಾದ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಭಾಯಂಗಿ ಕಟ್ಟಡವೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನೇ ಹಲವು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಮನ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಯಬೇಕು. ಈ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪೀ ಉದ್ಯಾಮಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನೆರವಿತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವೆನಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕೋರಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದರ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ."

ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬಂತು, ನೀವುಗಳು ನೆನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಬಂದವರು. ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನೂ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 1958ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಓದಿದೆ. ನಾನು ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಟಣಕಾರೆ.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸ್ವಂತವಾದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲವೇ? ಶ್ರೀನಾನ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರು ಸ್ವಂತವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಭಾಸ್‌ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಾರಿ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರಪ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು-ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಒಂದು ಮಾತೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾತಾಡಲು ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರಪ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನನಗೆ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನೇನು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್‌ಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಓದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 1946 ರಿಂದ ಏನು ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ. 1969 ರ ಎಗ್ಸಿಬಿಷನ್ನಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನೇನು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಏನೇನು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಲಿ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು 1958 ರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸೋಪಿನೀರ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಓದಿನ್ನೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.— ನಾನು ಕೇಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ್ಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿಕೊಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು 1959 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. 1959 ರ ಸೋಪಿನೀರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿತ್ಯಂ ಕಲ್ಪದಿಂದ ನಗರದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಹಗಲಿರುಳೂ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕಾರರ ಸಂಘದವರೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಆಗಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳವರೂ ಖಾನಗೀ ಪ್ರದರ್ಶನಕಾರರೂ ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊ

ರೇಷನ್ನಿನವರೂ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ'' ಇತ್ಯಾದಿ...

ಅವರೂ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರ.—ನುಭಾಸ್ ನಗರವಲ್ಲಿರುವ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ 1969 ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವವರು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸೋವಿನೀರ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರದವರು ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಅನುಚಿತ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮೂರು ಜನ ಸಹ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಣಕಾರರು ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದು ಮೊದಲನೆಯು ಸಲವಲ್ಲ. ಇದು 1957 ರಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯನವರ ಫೋಟೋಗಳು ಇತರರ ಫೋಟೋಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ 1946 ರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಸೊವಿನೀರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸರಕಾರದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಇದರ ಸೊವಿನೀರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಇದು ಪ್ರಿಂಟೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸೆಷನ್‌ಗಳೂ ಆಗಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳೂ ಆಗಿವೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಿವೆ. ಇದರ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಅನುಭವಗಳು. ನನ್ನ ಅನುಭವ 1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಂದ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಳುವಳಿಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. 1947 ರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವುದು ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ 1946 ರಿಂದ ಸೋವಿನೀರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಅವರೂ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು 18 ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರಕಾರ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲೂ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು 16–18 ಸ್ಟಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಮಹಾ ಪಾಪ, ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಾವು ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಯ್ಯನವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ನಾನು ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ನೀವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಏನಃ ಜಾಗದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಅತಂಕ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಪೊತ್ತು ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರ ಇಷ್ಟೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ನಿಂದಲೂ ಏನು ಹೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇತ್ತೊ ಅದೇ ಹೆಸಿಲಿಟೀಸ್ 1969 ರಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಗ್ರೌಂಡ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ಅದರ ಸುತ್ತ ಕಂಪೌಂಡ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಟೇಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರದ್ದೇ. ಕೆಲವು ಸ್ವಾರ್ಗಳನ್ನು ಅಧರೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರದ್ದು ಇದೆ. ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಧಾರ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಾ ಷೆಡ್ಯೂರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಏನು ಧಾರ್ಜು ಆಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಎಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಫರ್ ಸ್ಟಾರ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾಂಬೋ ಬಸ್ಸ್‌ಗೆ ಧಾರ್ಜು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಒಳಗಡೆ ಫೈರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಇಂಜಿನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಧಾರ್ಜಸ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 10, 18 ಸ್ಟಾಲುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸ್ಟಾಲುಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳದ್ದು ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ದರ, ಎರಡನೆಯವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧಾರ್ಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಸ್ ಪಬ್ಲಿಶ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ನಿಂದ ವರ ಮಾನ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಟಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ 70 ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯೂ ನಿಂತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಡರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ವಿಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬುಗಳ ವಿಷಯ. ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಗ್ರೌಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅಕ್ಯುಪೈ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂಟರ್‌ನರ್ ಡೆಕೋರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಈ ತಿಂಗಳು 12-13ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಸ್ಟಾಲ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅನಂತರ ಒಳಗಡೆ ಅವರ ಡಿಸೈನ್, ಅವರ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಫ್ರಂಟ್ ಎಲಿವೇಷನ್ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 1969 ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರೆಂದ ಬಿಲ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ವಾಟರ್‌ಗೆ ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದರ ಇದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—1968 ರದ್ದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್.—1968ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟದ್ದು 2,08,476 ರೂಪಾಯಿ—19 ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ಗಳು. 1967 ರಲ್ಲಿ 1,29,372·50—17 ಪೆವಿಲಿಯನ್‌ಗಳು. 1966 ರಲ್ಲಿ 1,00,828·00—9 ಮಳಿಗೆಗಳು. ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ 1965-66 ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು 2,395.03. 1966-67 ರಲ್ಲಿ 4,666·91 ಪೈಸೇ. 1967-68 ರಲ್ಲಿ 5,699·72 ಪೈಸೇ. ಇನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಧಾರ್ಜಸ್: 1966 ರಲ್ಲಿ 11,296·35 ಪೈಸೇ. 1967 ರಲ್ಲಿ 16,807·00. 1968 ರಲ್ಲಿ 25,422·36 ಪೈಸೇ. ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತ್‌ಗಾಗಿ 1968 ರಲ್ಲಿ 14,670 ರೂಪಾಯಿ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅವರು ಧಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೆನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಧಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಬರುವುದಕ್ಕೇ ಅದೆಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿಯೂ, ಅದು ಯಾರಿಂದರೇ ನಡೆಯಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. 22-23 ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಏನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ. —ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ. —ಈ ವಿಷಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರ ಉದ್ದೇಶ 99 ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಕಂಡುಬಂದಿದರಿಂದ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಇದರ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಖರೆಯೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬಹುದು, ಬೇರೆಕಡೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಭಾಷ್ ನಗರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಾನಾ ತರಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಈಚೆಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಏನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ಪಕ್ಷ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. 1969ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮೂರು ಲಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. 1966ರಿಂದ 1969ಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿ ಎಂ. ಕೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್. —ಸ್ವಾಮಿ, ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗದ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಕೊನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷೇಪಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭಾತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಆ ಮಾತು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್:—ನಾನು 59ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟರು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದೇ ಮೋಷನ್ ಇರಬೇಕು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದಮೇರೆ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಜನರಿಗೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡಾಗಿದೆ, ತಾವು ಕೂಡಿ.

Budget Estimates for 1969-70—Demands for Grant Demand Nos. 6, 29, 30, 30A, 30B, 31, 31A, 32, 42, 43, 45, 47, 48 and 50.

(Debate Continued)

Mr. SPEAKER.—Let us now take up the next item on the Agenda. May I know what time is required for Government to reply?

Sri VEERENDRA PATIL.—In all, we three, myself, Minister for Public Works and Minister of State for Ports, are participating in the debate, and we may take one hour.

Mr. SPEAKER.—Then, I think the time will have to be extended by one hour.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಸೇರಿ ಎರಡು ಷೆಡ್ಯೂಲು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ದಿನವೂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಷೆಡ್ಯೂಲು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ, ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರೂ ಕೂತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನೀವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹಿರಿಯರು. ನಾನಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಕರಾರು ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು.

Sri S. SIVAPPA.—Today, we are discussing demands totalling about Rs. 98 crores, *i.e.*, nearly half the Budget. On these important demands, if there were to be no full discussion, we may not be doing full justice.